EGER 1774

ESZTERHÁZY KÁROLY KATOLIKUS EGYETEM

A kulturális örökség nyelvi hagyományőrzési területei

Verók Attila
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (Eger)
Partiumi Keresztény Egyetem (Nagyvárad)

UNI-ESZTERHAZY.HU

A kulturális örökség területei

1. Természeti/táji örökség
2. Épített/műszaki-ipari örökség
3. Tárgyi örökség
4. Szellemi örökség
5. Írott örökség

Anyanyelvünk nyomában

1. Természeti/táji örökség

Természeti tájképek

„Természetes” nyelv

A nyelv a természetben

A természet ihlette nyelv

A természetből az épített környezetbe

Anyanyelvünk nyomában

2. Épített/műszaki-ipari örökség

A nyelv a városban 1.

A nyelv a városban 2.

A nyelv falun

A nyelv a falon

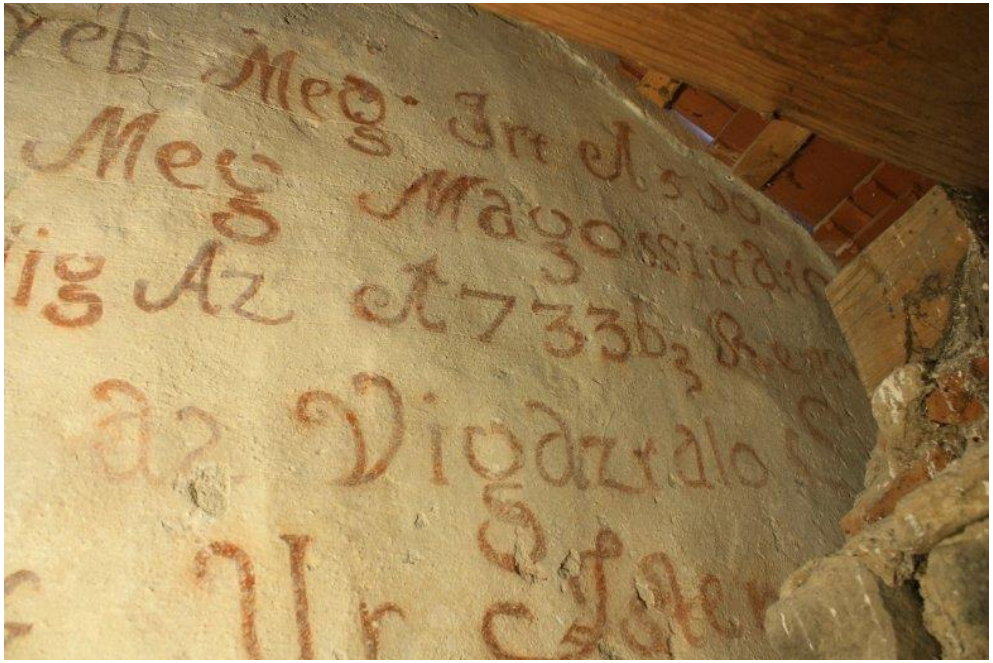

Az emléket állító nyelv

A „mozgó” nyelv

Anyanyelvünk nyomában

3. Tárgyi örökség

A múltról mesélő nyelv

A nyelv ismét a falon

A „viselt” nyelv

A tárgyakon megjelenő nyelv

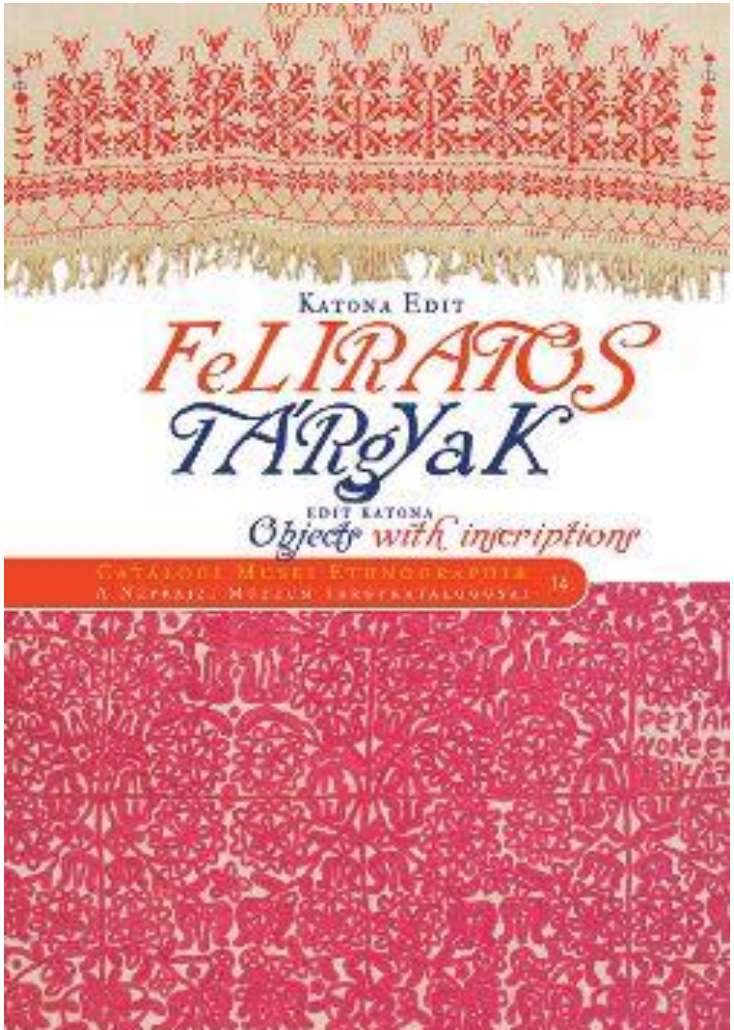

Anyanyelvünk nyomában

4. Szellemi örökség

A hagyományok nyelve

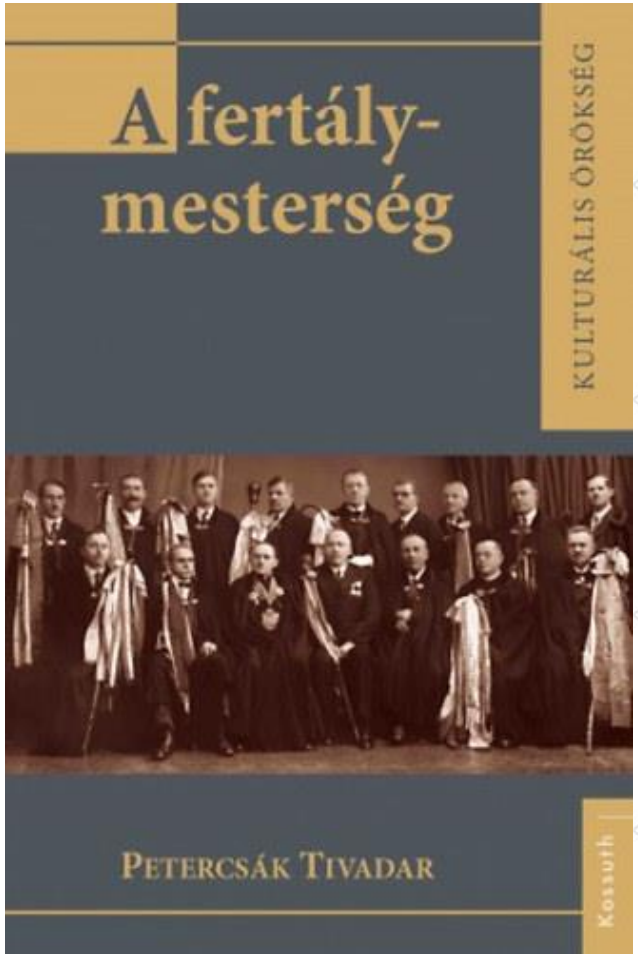

A hangok nyelve

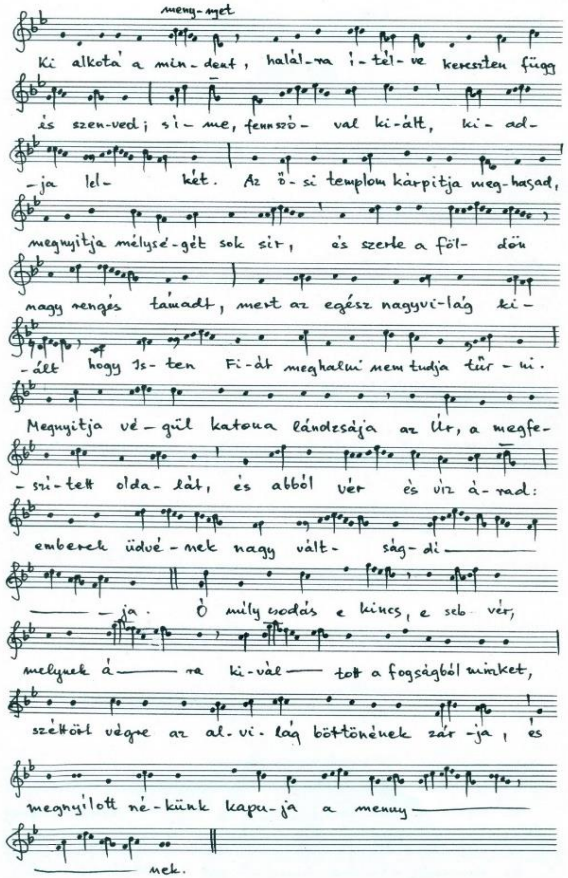

EGER 1774
ESZTERHÁZY KÁROLY KATOLIKUS EGYETEM

Anyanyelvünk nyomában

5. Írott örökség

A középkori (?) nyelv

CSÍK A.–HORNINGER E.
KALMÁR K.–LÁSZLÓ A.

BOLYAI-KÓDEX
XXI. SZÁZAD

AZ ISKOLA KÖNYVTÁRAK NEMZETKÖZI HÓNAPJA ALKALMÁBÓL A KÖNYVTÁROSTANÁROK EGYESÜLETE „KÉSZÍTSETEK KÓDEXET ISKOLAI KÖNYVTÁRATOKBA!" C. PÁLYÁZATRA KÉSZÍTETT MUNKA
FELKÉSZÍTŐ: BALÁZS ZOLTÁN
NEPP GÁBORNÉ

KISPESTI
BOLYAI JÁNOS ÁLT ISK.
BUDAPEST 2013.

A régi nyomtatványok nyelve

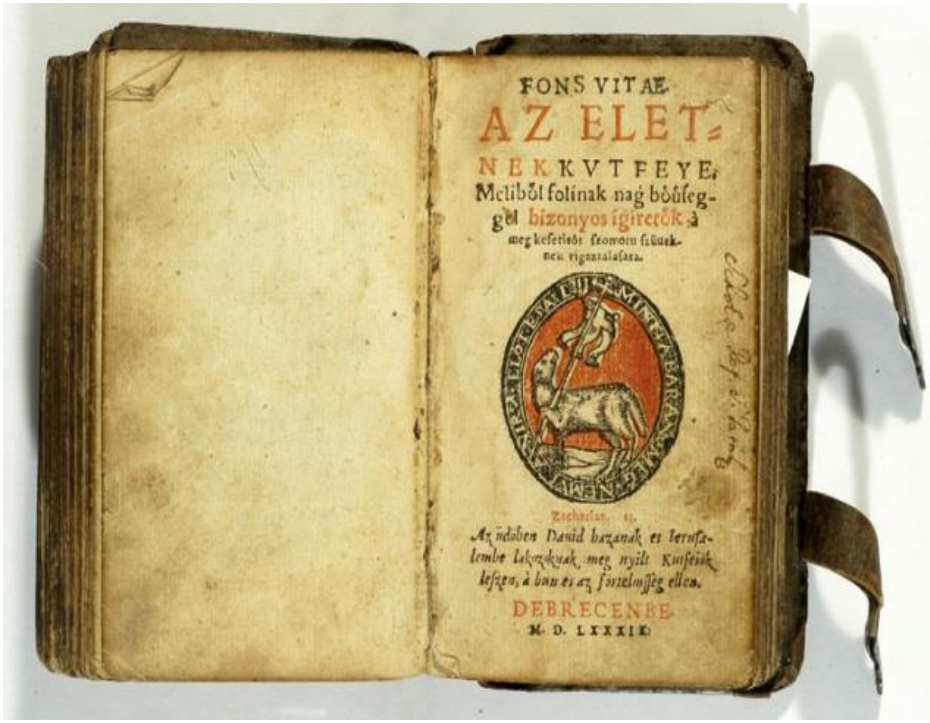
FONS VITAE.
AZ ELET-
NEK KVTFEYE,
Melibõl folinak nagy bõvségel bizonyos igíretek a
meg keseriõs szomoru fûûnek
nem vigasztalasara.
DEBRECENBE
M. D. LXXXIX

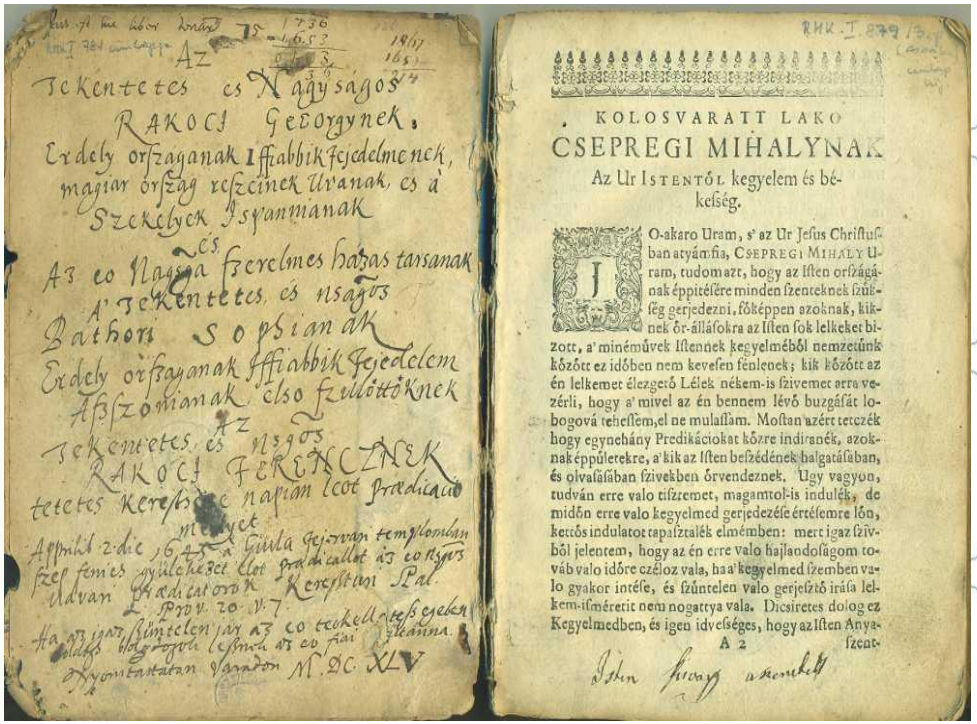
Az
Tekintetes es Nagyságos
RAKOCI Georgynek,
Erdely orszaganak Iffiabbik Fejedelmenek,
magiar orszag reszeinek Uranak, es a
Szekelyek Ispannanak
Az eo Nagysa szerelmes hazas tarsanak
A' Tekintetes, es nsagos
Bathori Sophianak
Erdely orszaganak Iffiabbik Fejedelem
Aszszonianak, elso szülöttöknek
Az
Tekintetes, es nsagos
RAKOCI FERENCZNEK
KOLOSVARATT LAKO
CSEPREGI MIHALYNAK
Az Ur Istentõl kegyelem és bé-
kesség.
O-akaro Uram, s' az Ur Jesus Christusban atyámfia, CSEPREGI MIHÁLY Uram, tudomazt, hogy az Isten országának éppitéſére minden szenteknek szükség gerjedezni, föképpen azoknak, kiknek ór-álláſokra az Isten ſok lelkeket bizott, a' minémüvek Istennek kegyelméből nemzetünk közöt ez időben nem kevesen fénlenek; kik közöt az én lelkemet élezgeró Lélek nékem-is szivemet erre vezérli, hogy a' mivel az én bennem lévő buzgáſát lobogová tehesſem, el ne mulaſſam. Moſtan azért tetczék hogy egynehány Predikációkat közre indirnék, azoknak éppületekre, a' kik az Isten beſzédének halgatáſában, és olvaſáſában szivekben örvendeznek. Ugy vagyon, tudván erre valo tiſzteмet, magamtol-is indulék, de midőn erre valo kegyelmed gerjedezéſe értésemre lőn, kettős indulatot tapaſztalék elmémben: mert igaz szivből jelentem, hogy az én erre valo hajlandoſágom tovább valo időre czéloz vala, haa' kegyelmed ſzemben valo gyakor intéſe, és szüntelen valo gerjeſztő iráſa lelkem-iſméretit nem nogattya vala. Dicsiretes dolog ez Kegyelmedben, és igen idveſséges, hogy az Isten Anya-
A 2 szent-

Az élményt közvetítő nyelv

Kedves Barátom! Bocsássa
eszter c. Tőzved megjelenése
alkalmából szívből üdvözöl-
lek s a szép füzetet nagyon
Köszönöm. (Már a címe is szép.)
Bocsássa meg hogy többet nem
írok, de ímmel sem tudom
bizonyosan – ön ez ország dologba
vagyok bogolódva jelenleg itt hon;
15-én Rómába megyek. Talán
találkozhatunk valahol? Pestes
nem volt időm hogy felkeressek,
s nem is tudtam, merre.
Szívből üdvözöl
Régi híved
Babits Mihály
Verseim egy példányát szabadtai
címemre küldtem. megkaptad-e?
Levelező-lap
Nagyságos
Kosztolányi Dezső
úrnak
Szabadra
Főgimnázium.
Távollét esetén kérem
utána küldeni
ORSZ. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

A szórakoztató nyelv

Az életet „tápláló” nyelv

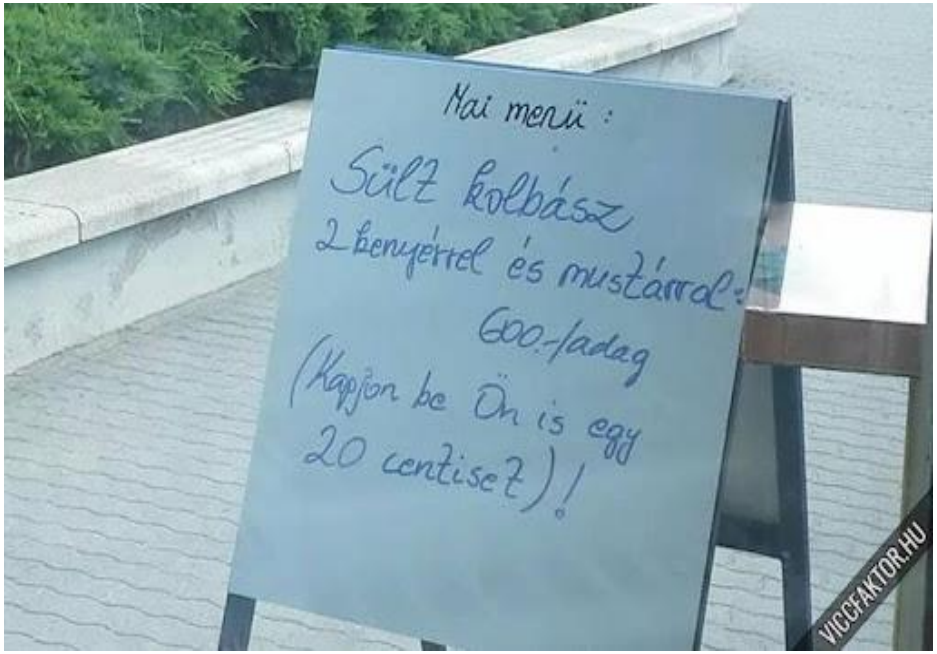

Az archiváló nyelv

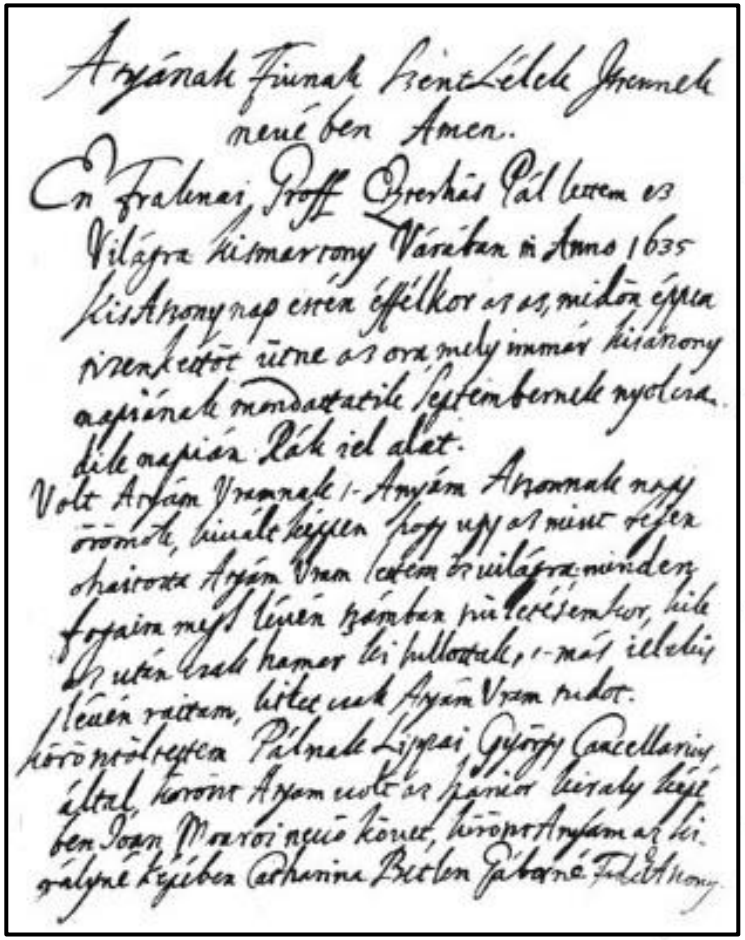

Bármi, csak szöveg legyen…

Aki a nyelv muzeológusa kíván lenni, annak hegyeket kell megmozgatnia…

Summázat

- nyelvi örökségünk = **kimeríthetetlen tárház** – DE: jól kell sáfárkodnunk vele, hogy élő és használatból kiszorult változata is fennmaradjon
- nem létezik kidobandó szöveg, mert **minden fontos lehet** a történeti kutatás/visszatekintés szempontjából

↓

nyelvmúzeum – nyelvi muzeológia

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

verok.attila@uni-eszterhazy.hu

EGER 1774

ESZTERHÁZY KÁROLY KATOLIKUS EGYETEM